

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

447. An Capitulum Cathedrale sede vacante de jure administret.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

TRACTATUS III.
DE
CAPITULO SEDE VACANTE.
CAPVT PRIMVM.
DE ADMINISTRATIONE, ET
IURISDICTIONE CAPITVLI
SEDE VACANTE.

Quaestio 445. Vbinam in iure; & à quibus hac materia de Capitulo sede vacante specialiter tractetur?

REspoñ. Ad primùm. Sunt hac de re textus in c. oim. & c. his qua. de maior. & obediēt. c. Episcopus. c. Ecclesia. de supplenda negligentia Pralatorum in 8. c. illa. & c. sin. ne sede vac. Clem. statum. de elect. & ibi AA.

Item Titid. sess. 7. c. 10. sess. 23. c. 10. & sess. 24. c. 17.

2. Resp. ad secundum. Materiam hanc tractarunt Fermosinus Episcopus Asturicensis speciali tractatu. Item Joan. Francisc. Pavinus speciali tract. de potest. capitul. sed. vac. Ventrigl. tom. 2. anhor. 15. Azor. instir. moral. l. 3. c. 37. 38. 39. Fagn. ad c. his qua. de maior. & obed. Barbol. juris eccles. l. 1. c. 32. & de canonie & dignit. c. 42. n. 28 & seq. Lotter. de re benef. l. 2. q. 2. à n. 26. & q. 3. à n. 81. Mart. de jurisdict. p. 2. c. 23. n. 17. & seq. & c. 40. n. 32. Garc. de benef. p. 5. c. 7. Paris. de resignat. l. 7. q. 23. Quaradra in sum. Bullar. v. capitulum sed. vac. Leo in thesau. for. eccles. p. 1. c. 26. Tulch. lit. C. conclus. 56. Riccius in pr. resol. 506. & seq. & collectan. 610. p. 3. Diana tom. 8. tract. 4. per tot. Quintadven. Ecclesiastic. l. 1. c. 5. Sanch. de matrim. l. 8. d. 27. & plurimi alii apud Ventrigl. loc. cit. n. 1.

Quaestio 446. Vox Capitulum unde deducitur, & quid importet?

REsp. ad primùm vox Capitulum diminutivum est deductum à capite, quasi parvum caput. collegia enim Canonorum sunt, & dicuntur parva capita Ecclesie post principale caput, quod est ecclesia. Lotter. de re benef. l. 1. q. 15. n. 11. ex Tholosan. de benef. c. 10. n. 15. Et sic Capitulum sede vacante dicitur quasi parvum caput; ed quòd minorem habeat potestatem. Azor. Instir. moral. l. 3. c. 37. q. 1. citans gl. in c. conquestus. de suppl. negl. Pralator. in 8.

2. Resp. ad secundum. Importat collegium canonicorum, & sumitur pro ipsis canonicis congregatis. Azor. loc. cit. Et sic dicitur capitulum sede vac. ubi Episcopus alterve supremus similis collegii.

P. Laurentii Tract. III. De Capis. sed. vac.

antistes mortuus est naturaliter, aut civiliter, puta, ecclesiam dimisit, aut eam privatus est. sumitur quoque vox Capitulum pro ipso loco, ubi Canonici, seu Capitulares congregantur. ut in c. in causis. de elect. Azor. loc. cit. Alias illius significationes huic non pertinentes omitto. v. g. dum, ut Abb. in c. capitulum. de rescrip. apud Azor loc. cit. ponitur, ut distinguat rem unam ab alia, quemadmodum dicitur ut capitula decretalium, & in quo sensu accipitur in c. quod in d. ibi. & in c. inter alia. de sentent. excom.

Quaestio 447. An Capitulum cathedrale sede vacante de jure administret?

REsp. ad Capitulum Cathedrale se de vacante, sive per mortem, sive per renunciationem, translationem, aut depositionem Episcopi pertinet jus administrationis, & jurisdictionis. Laym. in c. his qua. de maior. & obed. juxta c. cum oim. eod. tit. Item in c. Ecclesia. de suppl. negl. pralator. n. 1. Fagn. in cit. c. his qua. n. 49. Ventrigl. tom. 2. anhor. 15. §. 1. n. 2. Barbol. juris eccles. l. 1. c. 32. n. 61. Pirh. ad tit. de maior. & obed. n. 44. gerit enim Capitulum tale vices Episcopi. Sbroz. de Vicar. Episc. l. 1. q. 15. n. 2. Pignat. tom. 5. consil. 24. n. 2. citans Decium in c. eam re. de rescrip. n. 35. Rebuff. in pr. benef. tit. de devolut. n. 58. & seq. Et succedit in jurisdictione Episcopali, eaque ad illud devolvitur. Pirh. loc. cit. Unde dicitur successor Episcopi, quia jurisdictionem Episcopalem tantquam ejus successor habet. Pignat. cit. n. 2. & 3. Sbroz. loc. cit. n. 4. citans gl. in c. amic. de maior. & obed. in 6. & Federic. de senis. consil. 30. n. 2. & 30. Et hinc jam dicitur idem & unum esse cum Episcopo. Pignat. cit. n. 2. Sbroz. n. 5. ex Federic. de Senis loc. cit. n. 3. cum antecessor & successor pro una persona reputentur. Sbroz. loc. cit. citans c. dilecti. de foro competent. & Innoc. in cit. c. eam re. n. 6. & 7. Porro jus illud administrationis ei auferri nequit per Metropolitanum absque causa necessitatis; quia tamen necessitate id postulante, jura dant Archiepiscopo hanc potestatem. Laym. in cit. c. his qua. n. 1. Papa vero ob plenitudinem potestatis suae administratorem deputare potest, sed non solet, si capitulum nihil deliquerit.

2. Extenditur responsio, sive administratio, & jurisdictionis Episcopalis transit quoque ad Capitulum, dum Ecclesia quasi vacat, nimirum

P

dum

dum Episcopus ab hostibus aut paganis captus est. Card. de Luca, de benef. d. 16, n. 4. juncto n. 11. citans Rebuff. in c. cum nulla de concess. preb. Ventrig. loc. cit. citans Meroll. theol. mor. p. 3. d. 7. c. 7. Marschor. var. resol. l. 2. c. 15. n. 38. qui testatur, sic fuisse decusum in Burgenf. 10. Martii, 1597. eorum Orano juxta textum c. si Episcopus, de suppl. neglig. Pralator. in 6, ubi disponitur, ut Episcopo in captivitate redacto ecclesia censeatur vacare (ubi tamen id vacare improprie accipitur, ut Card. de Luca cit. n. 11.) & jurisdictio ad Capitulum devolvatur.

3. Item extenditur responsio, quando Episcopus degit in remotis, & Vicarius illius relictus in dicta moritur absque alia Episcopi provisione. Ventrig. loc. cit. citans Quarant. in sum. Bullar. v. Capitulum sede vac. n. 1. 2. Genue. in pr. c. 86. n. 11. Dianam p. 6. tract. 4. resol. 3. Meroll. loc. cit. n. 6. dicitur autem Episcopus esse in remotis, quando ejus presentia brevi haberi nequit. Ventrig. loc. cit.

Questio 448. An exinde quoque, quod vices gerat & suppleat defuncti Episcopi, Capitulum sede vac. sit & vocari possit Vicarius Episcopi?

R Esp. videri quæstionem hanc habere multum de nomine. Capitulum sede vacante inter Vicarios Episcopi connumerandum asserit Sbroz. loc. cit. n. 1. dicendum quoque proprie Vicarium Episcopi, affirmant gl. in c. cit. c. unit. de major. & obedientia. Innoc. in c. eam te. Decius loc. cit. n. 7. apud Sbroz. cit. n. 1. ed quod vicarius (intelligi proprie talis) dicatur à vice quam gerit juxta l. vicarius ff. de legat. Sylv. in sum. v. vicarius, Bellin. tract. de re militari. p. 1. tit. 17. de off. vic. n. 1. & seq. Unde etiam tali capitulo tanquam vicario Episcopi literas transmitti à Papa, testatur Innoc. loc. cit. n. 3. apud Sbroz. loc. cit. n. 4. & quos citat Federic. de Senis cit. conf. 30. n. 3. Abb. in c. cum olim. n. 1. Roman. epus. 506. n. 13. quin etiam testetur, esse opinionem communem. rationes tamen, quas adducit pro se Sbroz. non magnopere stringere videatur, nempe quod longe plura possit Capitulum sede vacante quam Vicarius Episcopi (intelligi generalis) vivente Episcopo, quod possit constituere vicarium, qualem constituere nequit Vicarius generalis Episcopi. quod non fungatur in omnibus vice Episcopi, puta in collationibus beneficiorum. ad quod tamen potestremum ipse Sbroz. advertendum ait, etiam Vicarium generalem Episcopi non posse omnia, quæ Episcopus, ad priora verò facile dici possit, dari Vicarios plures proprie tales, etsi unus eorum plus possit, quam alter.

Questio 449. An quoque succedat, & jus administrandi habeat Capitulum Ecclesie exemptæ, habentis jurisdictionem quasi Episcopalem?

R Esp. Capitulum talis Ecclesie omnimodè exemptæ, ea vacante, non secus, ac Capitulum cathedrale administrationem & jurisdictionem habet (potest proinde, ut probabiliter Pirh. loc. cit. n. 16. corrigere, ferre censuras, aliæque facere; quæ tale capitulum cathedrale, de quibus inferius) quia tales ecclesie æquiparantur cathedralibus, Laym. in c. his que de major. & obedient. n. 2. Pirh. loc. cit. n. 58. sic quoque in praxi servari testantes.

Questio 450. An etiam Capitulum ecclesie collegiatæ, quæ est titulus Cardinalis, eâ va-

cante, seu mortuo Cardinali administrat, & succedat in jurisdictione?

R Esp. affirmativè Laym. loc. cit. Fagn. in c. his que de major. & obed. n. 2. & 32. Pirh. loc. cit. n. 14. & 16. juxta expressum textum cit. c. his que. ubi statuit Pontifex, ut mortuo Cardinali titulari talis ecclesie presbyteri Capellani clerici Capellanus seu Parochiarum aliis eidem Cardinali ratione talis tituli subiectarum Capitulo seu collegio istius ecclesie collegiatæ titularis in omnibus obediant. Pirh. cit. n. 14. Fagn. loc. cit. n. 1. Arque ita spectato jure communi mortuo Cardinali tota administratio & jurisdictio Cardinalis devolvitur ad Capitulum, seu collegium dictæ Ecclesie collegiatæ, sicut mortuo Episcopo tota ejus administratio transit ad Capitulum Ecclesie cathedralis, nisi Papa quædam exceperit Fagn. Pirh. ll. cit. quemadmodum Papa in cit. c. his que. excepit, sibi que reservavit pro bono pacis, ut inquit. correctioem, excommunicationem, suspensionem, interdictionem, in ordine ad quæ dicti presbyteri, clerici &c. subiecti erant aliis Cardinali, & subiecti permanent subditi Episcopi vacante sede Episcopali Capitulo cathedrali, ut dicitur infra. Proinde hodie dum mortuo Cardinali Capitulum ejusdem Ecclesie titularis non poterit causas criminales cognoscere, ferre censuras &c. idque vi juris communis; ed quod ea potestas, etsi cessante exceptione illa papali competeret tali capitulo de jure communi (ut tenent Pirh. cit. n. 16. & Abb. antiq. in c. his que in fine & Bellam. notab. 5. Abbas Panormit. n. 2. Host. apud Fagn. cit. n. 34. contrarium & fortè melius, ut ait Fagn. tenentibus cum Innoc. in cit. c. his que n. 2. ed quod nec capitulum, nec Cardinalis ille titularis hanc habeat jure proprio, sicut eam habet Episcopus, sed specialiter à Papa per reservationem tamen Papa infertam corpori juris, ad quæ facientem jus commune (non secus ac privilegium insertum Juri communi facit jus commune gl. 4. in c. constitutionem, de regul. jur. in 6. Jo. And. in c. ex parte il. primo. n. 3. Hostiens. &c. apud Fagn. loc. cit. n. 35.) ablata est. Porro ratio, cur Papa dicat, se bono pacis reservare sibi illa, est, quod quia consuetudo in Urbe allegabatur, vi cujus capitulum dicebatur habere potestatem illam corrigendi, & censuras ferendi, pontifex ad vitandas lites, & scandalum noluit illam consuetudinem approbare, sed ex suo officio pro bono pacis id sua providentiæ reservavit. Fagn. cit. n. 34. Pirh. cit. n. 16.

Questio 451. An quoque Capitulum alterius secularis collegiatæ, quæ non est titulus Cardinalis, aut aliis exempta vacantis seu privata suo capite succedat, & administrat?

R Esp. Supposito, talem Prælatum inferiorem v.g. Præpositum aut Decanum talis Collegiatæ habere jurisdictionem dignitati suæ annexam in illa ecclesia, & capellis eidem subiectis, earumque clericos, idque, ut bene Pirh. loc. cit. n. 59. privativè seu exclusivè Episcopo, ita ut is in prima instantia se immiscere nequeat, modò inferior ille Prælatus rite impleat officium suum, eam non habeat frustra, quaritur, ut rectè ait Fagn. in c. his que n. 36. an ea sit transmissibilis in Capitulum sede vacante non convenit adhuc AA. inter se in puncto hujus quæstionis. Negativam, nimirum, administrationem, & jurisdictionem non transferre mortuo Prælato ad tale Capitulum, tenent Laym. ad cit. c. his que n. 4. Pirh. loc. cit. n. 59. secuti in hoc Felin. in idem